

Główne kierunki hodowli na świecie

Chów - pojęcie dot. wszelkiej działalności człowieka zw. z utrzymaniem zwierząt gospodarskich. Hodowla - pojęcie dot. zabiegów zmierzających do otrzymania barzdej przydatnych gospodarczo gatunków zwierząt (np. przez selekcję, krzyżowanie itp.), hodowla dostarcza: mięsa, mleka, skór, wełny, futer, pierza itp. Chów zwierząt dostarcza 50-90% całego dochodu rolnictwa krajów wysoko rozwiniętych, w pozostałych krajach od 10-40%. Chów zwierząt odbywa się w formach: pasterskiej, pastwiskowo-oborowej, przemysłowej (w krajach o rolnictwie towarowym). Na rozmięszczenie gatunków chowanych zwierząt znaczący wpływ mają warunki środowiska naturalnego. Najbardziej sprzyjające warunki chowu bydła i owiec występują na stepach. Decyduje o tym obfitość oraz skład gatunkowy roślin. Na obszarach półsuchych, porośniętych wysokimi, tykawkatymi gatunkami traw hoduje się kozy i wieblądy. Na obszarach suchych, stanowiących ubogie siedlisko roślinności trawistej i krzaczastej, może egzystować niewielkie gatunków zwierząt przystosowanych do sezonowego dostępu do paszy i wody oraz znoszących wysokie temp. powietrza. Należą do nich gromadzące zapasy tłuszczu i wody w garbie wieblądy oraz niektóre gatunki owiec. W tropikalnych terenach równikowych o dużej wilgotności powietrza, wysokich temp. i występujących plagach szkodników, różnorodność hodowanych zwierząt jest niewielka. Najlepiej przystosował się do tych gatunków bawół i bydło zebu. W wielu regionach strefy międzyzwrotnikowej Afryki chów bydła uniemożliwia mucha tse-tse. Wśród czynników warunkujących rozmięszczenie gatunków hodowanych zwierząt ważną rolę odgrywa ograniczenie społeczno-kulturowe, w tym religie. Szczególne znaczenie mają one w społeczeństwach tradycyjnych, w których odnoszą się m.in. do spożywania mięsa.

Bydło - ma największe znaczenie spośród wszystkich zwierząt gospodarskich. Bydło hodowane w strefie umiarkowanej pochodzi od wymarłego w 1627r. tura europejskiego. Bydło zebu hodowane w strefie międzyzwrotnikowej pochodzi od tura indyjskiego. Początkowo bydło hodowane było ze względu na mięso i skóry, później ze względu na siłę pociągową i nawóz, a jeszcze później - mleko, i wreszcie znowu na mięso. W XIXw. nastąpiła specjalizacja w chowie bydła: hoduje się bydło mleczne oraz mięsne. Liczba sztuk bydła na świecie ciągle rośnie i wynosi obecnie ok. 1400 mln. W ostatnich latach w Wlk. Brytanii zaczęła rozpowszechniać się choroba bydła Creutzfeldt-Jakoba, czyli tzw. choroba wściekłych krów, która przyczyniła się do znacznego zmniejszenia liczby sztuk bydła w tym kraju i nie tylko. W rozmięszczeniu chowu bydła na świecie można wyróżnić 4 duże obszary: Azja Południowo-Wschodnia, Europa, Stany Zjednoczone, południowo-wschodnia Brazylia. Wysokie pogłowie bydła w Azji Południowo-Wschodniej uwarunkowane jest kulturowo ("święte krowy" w hinduizmie) oraz wynika ze sposobu sporządzania danych statystycznych (wszystkie rodzaje). Wydatność bydła w tym regionie jest niska - produktu hodowli nie odgrywają ważniejszej roli w wyżywieniu ludności. Największa gęstość pogłowia występuje w Europie, gdzie celem chowu jest mięko lub mięso. Duża koncentracja bydła w Europie związana jest z dobrymi warunkami przyrodniczymi, zapewnianymi długi okres wegetacji, wysoką produktywność pastwisk oraz intensywnością i towarowością rolnictwa oraz oczywiste chłonnej rynek zbytu. W Stanach Zjednoczonych hodowla koncentruje się na 2 dużych obszarach. Region północno-wschodni ciągnący się od wybrzeży Atlantyku przez okolicę Wielkich Jezior po Środkowy Zachód (Pas Mleczny - Dairy Belt) oraz Corn Belt - obejmujący Zachód i Południe - kierunek mięsny, w systemie pastwiskowym. Brazylia (południowo-wschodnia) aktualnie zajmuje drugie miejsce na świecie pod względem liczebności bydła. Duże pogłowie bydła na 100ha występuje również w małych lub średnich krajach wysoko rozwiniętych (Holandia, Belgia, Szwajcaria, Japonia). Rozwój hodowli bydła przyczyniła się do wzrostu roli produktów mlecznych w wyżywieniu ludności. Głównymi obszarami produkcji mleka na świecie są Europa i Ameryka Północna, a także Nowa Zelandia i Australia.

Trzoda chlewna - dostarcza przede wszystkim mięsa i tłuszczu. Wiekrowina zajmuje drugie miejsce po kotwinie w światowej produkcji mięsa. Na świecie hoduje się rasę mięsną, stoninową i mięsno-stoninową. Swinie to najbardziej wydajne zwierzęta, jeśli chodzi o przerob paszy na mięso. Chów świń pośrednio związany jest z uprawą roślin, gdyż spożywane one są przez trzodę w postaci przetworzonej (ziarna zboż, a także z ziemniaków i innych roślin okopowych przygotowanej się pasze treściwej). Chów świń może być prowadzony w